

Sygn. akt III Cz 1000/19

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Andrzej Dyrda

Sędziowie: Sądu Okręgowego Henryk Brzyżkiewicz

Sądu Okręgowego Artur Żymełka

po rozpoznaniu w dniu 14 lipca 2020 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej o egzekucję świadczeń pieniężnych

z wniosku wierzyciela(...)spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w P.

przeciwko dłużnikowi G. N.

w przedmiocie skargi wierzyciela na postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Chełmnie M. G. z 14 stycznia 2019r., sygn. akt Km 1969/16 w zakresie ustalenia i obciążenia wierzyciela opłatą egzekucyjną

na skutek zażalenia komornika

na postanowienie Sądu Rejonowego w Raciborzu

z 19 kwietnia 2019r., sygn. akt I Co 137/19

postanawia:

1. zmienić zaskarżone orzeczenie w punkcie 3 o tyle, że nadto polecić Komornikowi ponowne ustalenie sumy kosztów egzekucji po ustaleniu wysokości opłaty stosunkowej na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy z 29 sierpnia 1997r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U z 2017r. poz. 1277) i obciążenie opłatą stosunkową dłużnika,

2. oddalić zażalenie w pozostałym zakresie.

SSO Artur Żymełka SSO Andrzej Dyrda SSO Henryk Brzyżkiewicz

Sygn. akt III Cz 1000/19

UZASADNIENIE

Wierzyciel wniósł skargę na czynność Komornika sądowego z 14 stycznia 2019r. o umorzeniu postępowania i ustaleniu kosztów postępowania w sprawie o sygn. Km 1969/16 w zakresie obciążenia wierzyciela opłatą egzekucyjną. Domagał się uchylecia skarżonego postanowienia w tym zakresie, ewentualnie obniżenia opłaty egzekucyjnej poprzez jej zniesienie i zasądzenie od dłużnika kosztów postępowania skargowego.

W odpowiedzi na skargę Komornik wniósł o jej oddalenie.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Raciborzu odrzucił skargę (pkt 1.), orzekł o kosztach postępowania skargowego (pkt 2) i na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. z urzędu uchylił pkt 2 postanowienia Komornika z 11 stycznia 2019 r. w części, w jakiej do kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji zaliczono opłatę stosunkową z art. 29 ust. 1 ustawy z 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (u.k.k.) w kwocie 200 zł oraz pkt 4. tego postanowienia, w którym niepokrytymi kosztami postępowania egzekucyjnego w kwocie 200 zł obciążono wierzyciela.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, że skarga jako spóźniona podlegała odrzuceniu, jednakże w ramach czynności nadzorczych na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. czynność Komornika należało częściowo uchylić. Wskazał przy tym, że wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego został złożony przez wejściem w życie u.k.k., jednakże komornik wydał postanowienie o umorzeniu postępowania i ustaleniu kosztów egzekucji po wejściu w życie tej ustawy. Na tym tle kwestią sporną okazało się ustalenie, czy komornik w takiej sytuacji był uprawniony do ustalenia i pobrania opłaty egzekucyjnej na podstawie art. 29 ust. 1 u.k.k., czy też w oparciu o regulacje obowiązujące przez wejściem w życie nowelizacji. Sąd Rejonowy powołując się na normy i zasady Konstytucji RP uznał, że w odniesieniu do art. 29 ust. 1-3 u.k.k. decydująca winna być data złożenia przez wierzyciela wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego, albowiem przyjęcie za istotną datę wydania postanowienia spowodowałoby pokrzywdzenie wierzycieli, albowiem rygor ich odpowiedzialności za koszty komornicze byłby uzależniony wyłącznie od tego, na ile terminowo komornik rozpoznałby wniosek, co jest nie do zaakceptowania.

Zażalenie na to postanowienie częściowo – w zakresie rozstrzygnięcia uchylającego czynność Komornika - wniósł Komornik, domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia i umorzenia postępowania skargowego z uwagi na okoliczność, iż skarga została wniesiona po terminie. Domagał się także zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego. Zarzucił skarżonemu postanowieniu naruszenie art. 29 ust 1 u.k.k. i art. 30 u.k.k. w zw. z art. 52 u.k.k. wskazując, że te regulacje miały zastosowanie w sprawie od 1 stycznia 2019 r. i na ich podstawie zobligowany był do ustalenia opłaty stosunkowej i obciążenia nią wierzyciela, co też uczynił.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy z 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469), Sąd Okręgowy rozpoznając zażalenie stosuje regulacje procesowe w brzmieniu sprzed nowelizacji, która weszła w życie 7 listopada 2019 r. Zażalenie bowiem wpłynęło przed tym terminem.

Na wstępne zaznaczenia wymaga, że Sąd Rejonowy trafnie ocenił, że skarga podlegała odrzuceniu, gdyż nie została opłacona w terminie. Nie mogłaby jednak ulec odrzuceniu jako spóźniona, bowiem zastosowanie w niniejszej sprawie znajduje art. 298 ust 4 ustawy o komornikach sądowych, który nakazuje do skarg na czynności komornika składanych po dniu wejścia w życie ustawy tj. 01.01.2019 r. stosować przepis art. 767 § 5 k.p.c. Niezależnie od tego Sąd słusznie przystąpił z urzędu na zasadzie art. 759 § 2 k.p.c. do jej merytorycznego rozpoznania.

W niniejszej postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte w czasie obowiązywania ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (u.k.s.e.), która została uchylona przez u.k.k. obowiązującą od 1 stycznia 2019 r. Wniosek wierzyciela o umorzenie postępowania egzekucyjnego został złożony przez wejściem w życie u.k.k., jednakże komornik wydał postanowienie o umorzeniu postępowania i ustaleniu kosztów egzekucji po wejściu w życie tej ustawy. Na tym tle kwestią sporną okazało się ustalenie, czy komornik w takiej sytuacji był uprawniony do ustalenia i pobrania opłaty egzekucyjnej na podstawie art. 29 ust. 1 u.k.k., albowiem w ocenie wierzyciela niezasadnie został on obciążony opłatą egzekucyjną na podstawie nowych przepisów, w sytuacji gdy złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego przed wejściem w życie nowelizacji.

W kwestii tej, dotychczas rozbieżnie ocenianej w orzecznictwie, ostatecznie wątpliwości usunęła uchwała Sądu Najwyższego z 27 lutego 2020 roku, III CZP 62/19, Lex nr 2786146 wyrażająca się tezą, iż artykuł 29 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2363) nie znajduje zastosowania, jeżeli wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego przed dniem wejścia w życie tej ustawy. W uzasadnieniu tej uchwały wskazano, że wprawdzie wykładnia literalna art. 52 ust. 2 u.k.k. przemawia za stosowaniem

art. 29 u.k.k. do wszystkich postępowań egzekucyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy o kosztach komorniczych, bez względu na to kiedy wierzyciel złożył wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego, jednak zastosowanie tak rozumianej reguły intertemporalnej prowadzi do rezultatów niemożliwych do zaakceptowania z perspektywy standardów konstytucyjnych, bowiem bezpośrednio zastosowanie tej regulacji spowoduje skutek podobny do wstecznego działania prawa, a to uzasadnia odstąpienie od językowego sensu przepisu. Zmiana jest krzywdząca dla wierzycieli, bowiem rygor ich odpowiedzialności za koszty komornicze byłby uzależniony tylko od tego, na ile szybko komornik rozpoznałby wniosek, przy czym termin rozpoznania wniosku jest z kolei uzależniony od wielu czynników zależnych lub niezależnych od komornika. Takie rozumienie art. 52 ust. 2 u.k.k. doprowadziłoby do naruszenia zasady zaufania do państwa i stanowionego przezeń prawa, zasady bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu, a także zasady równości wobec prawa. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, iż stosowanie zasady aktualizacji w stosunku do wniosków wierzycieli złożonych przed dniem wejścia w życie ustawy o kosztach komorniczych jest, także z przyczyn wyżej przedstawionych, nie do zaakceptowania.

Argumentację Sądu Najwyższego przedstawioną bardziej szczegółowo w uzasadnieniu przywołanej uchwały Sąd Okręgowy w pełni podziela. Oznaczać to musiało, że wnioski Sądu Rejonowego co do powinności ustalenia przez komornika opłaty egzekucyjnej na zasadach określonych w u.k.s.e. należy w pełni zaaprobować.

Konieczna okazała się jednakże zmiana zaskarżonego rozstrzygnięcia w niewielkim zakresie, albowiem choć Sąd Rejonowy działając w trybie art. 759 § 2 k.p.c. prawidłowo uchylił wadliwe rozstrzygnięcie Komornika, to w jego miejsce nie nakazał temu organowi ponownego wyliczenia kosztów egzekucji i nie wskazał, kto tymi kosztami powinien zostać obciążony. Dlatego w tym zakresie zaskarżone orzeczenie zmieniono, orzekając jak w sentencji na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

SSO Artur Żymelka SSO Andrzej Dyrda SSO Henryk Brzykiewicz